

Faglig udvikling i praksis

Læreplaner for historie (stx/hfe) i høring –
forår 2017

Program & praktisk

09.30-10.00: Kaffe, the og morgenbrød

10.00-11.00: **Gennemgang af læreplansændringerne** ved C. Vollmond

11.15-12.15: Oplæg og øvelser: **Historiebrug** ved Karen Steller Bjerregaard

12.15-13.15: Frokost

13.15-14.15: Workshops – 1. runde

a) **Skriftlighed i historie** ved Lasse T. Jensen & Heidi Funder (Festsalen)

b) **Faglige mål og fagligt indhold** ved Allan Ahle (239)

c) **Digital dannelse** ved Lars Due Arnov (206)

d) **Et ledelsesperspektiv** ved Christian Vollmond (205)

14.15-14.30: Kaffepause

14.30-15.30: Workshops – 2. runde

a) **Skriftlighed i historie** ved Lasse Taagaard Jensen & Heidi Funder(Festsalen)

b) **Faglige mål og fagligt indhold** ved Allan Ahle (239)

c) **Digital dannelse** ved Lars Due Arnov (206)

d) **Dansk-historieforløbet** ved Christian Vollmond (205)

15.30-16.00: Præsentation af udarbejdede produkter, afrunding og evt. spørgsmål

Processen indtil nu – og lidt om fremtiden

- Politisk aftale juni 2016 -> kommissorium for arbejdet
- Høringsperiode frem til 27. marts -> bekendtgørelser udstedes
- Vejledninger planlagt publicering ultimo juni
- Ikrafttræden 1. august

Oplægget i dag:

Ændringerne i læreplanerne i høring:

Historie A (stx) & historie B (hfe)

Høringsbrev & prøveform

De gymnasiale læreplaner

For så vidt angår prøver med 24/48-timers forberedelse er der ikke taget endelig stilling hertil. Der er på nuværende tidspunkt foreslået prøver med 24/48-timers forberedelse i syv fag/niveauer. Det drejer sig om innovation B (valgfag), erhvervs-case B (hhx), informatik C (hhx), idræt C (stx og hf) og idræt B (valgfag og htx). Forslaget til disse 24/48-timers prøver står i kantet parentes i fagenes læreplaner.

Derudover har læreplansgrupperne i følgende fag/niveauer foreslået muligheden for 24/48-timers forberedelse: biologi A (stx), **historie A (stx)**, samfundsfag A (stx), samfundsfag B (stx), engelsk B (hf), engelsk B (gsk), **historie B (hf)**, samfundsfag B (htx), psykologi B (valgfag), bioteknologi A (stx), bioteknologi A (htx). Høringsparterne opfordres til særligt at overveje dette.

Høringsbrev & prøveform

Danske Gymnasier

Danske Gymnasier bakker derfor op om læreplansgruppernes indstillinger, som disse fremgår af høringsbrevet samt anbefales af de pågældende faglige foreninger. Således anbefaler Danske Gymnasier eksamener med 24/48 timers forberedelse i...historie A (stx),...historie B (hf)

GL: Reduktion af antallet af 24-timers eksaminer

Ifølge udkastet skal der ske en reduktion i antallet af 24-timers prøver. Der er alene foreslået 7 fag/niveauer med 24 (el. 48) timers forberedelse. ... I yderligere 11 fag/niveauer har de nedsatte læreplansgrupper argumenteret for, at de krævede faglige mål og arbejdsformer bedst afprøves ved en 24-timers prøve. På den baggrund skal GL opfordre til, at udkastene justeres, så man lytter til de fagligt begrundede forslag fra læreplansgrupperne. Selv med en imødekommelse af forslagene fra læreplansgrupperne er der tale om en betragtelig reduktion i antallet af 24 (el. 48) timers prøver i forhold til i dag.

Overordnede ændringer

- Nye forhold jf. den politiske aftale:
 - Faglig styrkelse
 - Omfangskrav
 - Inddragelse af materiale på andre sprog
 - Skriftlig dimension i historiefaget
 - Globale kompetencer, digital dannelse, innovation, karrierekompetence
- Nye faglige mål
- Kernestof på historie A ændret
- Nye spredningskrav i forhold til tid og sted
- STX: nye rammer for fagligt samspil

1.2. Formål

... Faget **videre**udvikler elevernes historiske viden, kundskaber og identitet og stimulerer deres interesse for og evne til at stille spørgsmål til fortiden for at opnå forståelse af den komplekse verden, de lever i. Eleverne opnår viden og kundskaber om centrale begivenheder og udviklingslinjer i Danmarks, Europas og verdens historie, og indsigt i egen kulturel baggrund og andre kulturer.

Eleverne skal gennem arbejdet med faget opnå reflekteret indsigt i deres egen og andres historicitet og dermed kvalificere deres historiske bevidsthed.

Eleverne får i faget indsigt i historisk og kulturel forandring, hvilket styrker deres evne til at forstå egen kultur og møde andre kulturer i en verden præget af hurtig forandring og øget samkvem på tværs af kulturer.

Arbejdet med faget giver eleverne redskaber **til kritisk og reflekteret at finde, udvælge, anvende og vurdere** forskelligartet historisk materiale, herunder de mange former for historiefremstilling og historiebrug, som de stifter bekendtskab med i og uden for skolen. Gennem arbejdet med historisk materiale opøves elevernes kritisk-analytiske, kreative og innovative evner.

Eleverne får gennem faget indsigt i, hvordan historie er blevet og bliver anvendt i fortidige og nutidige samfund.

2.1. Faglige mål

Ændringerne: ”...

- analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, **kultur** og samfund gennem tiderne
- skelne mellem **forskellige typer af forklaringer** på samfundsmæssige forandringer og **diskutere periodiseringsprincipper**
- **reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid** samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
- anvende en metodisk-kritisk tilgang til at **udvælge og analysere** historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie
- **opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden**
-
- **formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg**
- **behandle problemstillinger i samspil med andre fag**
- **demonstrere viden om fagets identitet og metoder.** ”

2.2. Kernestof – historie B

- hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie
- forandringer i levevilkår, teknologi og produktion
- styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser
- kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie
- politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede
- nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer
- globalisering
- historiebrug og -formidling
- historiefaglige begreber.

2.2. Kernestof – historie A

- hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie fra antikken til i dag
- forandringer i levevilkår, teknologi og produktion gennem tiderne
- forskellige styreformer og samfundsorganiseringer
- kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie
- stats- og nationsdannelser, herunder Danmarks
- nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer
- politiske og sociale revolutioner
- demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv
- politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede
- globalisering
- historiebrug og –formidling
- historiefaglige teorier og metoder.

2.2. Kernestof

Der skal indgå materiale på engelsk samt, når det er muligt, på andre fremmedsprog.

Undervisningen skal tilrettelægges så der er en spredning i tid: **mindst ét forløb skal have hovedvægt på tiden før ca. 500, mindst ét forløb skal have hovedvægt på tiden mellem ca. 500 og ca. 1500** (Historie B: mindst ét forløb skal have hovedvægt på tiden før ca. 1500), mindst ét forløb skal have hovedvægt på tiden mellem ca. 1500 og 1900 og mindst ét forløb skal have hovedvægt på tiden efter ca. 1900.

Undervisningen skal tilrettelægges så der er en spredning i forhold til geografi: mindst to forløb skal tage udgangspunkt i Danmarks historie og mindst ét forløb skal tage udgangspunkt i samfund og kulturer uden for Europa og USA.”

2.4 Omfang

Historie A: **Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 500-700 sider.**

Historie B: **Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 400-600 sider.**

3.1. Didaktiske principper – Historie A

Undervisningen skal tage udgangspunkt i et fagligt niveau svarende til elevernes niveau fra grundskolen.

Arbejdet med faget organiseres **fortrinsvis** i forløb. Der skal med udgangspunkt i de faglige mål planlægges **otte** til 15 forløb, der dækker fagets kernestof og inddrager supplerende stof.

...Undervisningen tilrettelægges således, at der er en klar faglig progression i:

- problemstillinger
- metodiske krav, herunder krav om inddragelse af forskellige materialetyper
- krav til anvendelse af faglige begreber
- krav til elevernes evne til præcis og nuanceret skriftlig og mundtlig formidling.

Eleverne skal udarbejde forskellige former for skriftlige produkter i forbindelse med træning i informationssøgning, kildekritik på internettet og i andre sammenhænge. [...]

Progressionen skal sikre **elevernes studieforberevende skrivekompetence, almindannelse** og kvalificering af elevernes historiske bevidsthed.

Udadvendte aktiviteter som ekskursioner, feltarbejde, samarbejde med museer, m.m. skal være repræsenteret i undervisningen.

3.1. Didaktiske principper – Historie B

Undervisningen organiseres **fortrinsvis** i forløb. Alle forløb skal enten relateres til eller tage udgangspunkt i nutiden.

Der arbejdes med mindst seks forløb, hvor hovedsigtet med nogle forløb er at skabe overblik, mens det for andre er fordybelse.

Undervisningen skal tilrettelægges så forskellige aspekter af historisk og kulturel forandring belyses, herunder betydningen af politiske forhold, økonomiske forhold, teknologi, social differentiering, mentalitet og køn.

Undervisningen tilrettelægges således, at der er en klar faglig progression i:

- problemstillinger
- metodiske krav, herunder krav om inddragelse af forskellige materialetyper
- krav til anvendelse af faglige begreber
- krav til elevernes evne til præcis og nuanceret skriftlig og mundtlig formidling.

3.2. Arbejdsformer

Historie A: **Eleverne skal løbende inddrages i valg af emner og arbejdsformer.**

Historie B: **Kursisterne skal løbende inddrages i valg af emner og arbejdsformer.**

...Udadvendte aktiviteter, som ekskursioner, feltarbejde, samarbejde med museer, m.m., skal være repræsenteret i undervisningen.

I tilknytning til undervisningen skal kursisterne individuelt udarbejde **en historieopgave på mindst 5 normalsider à 2400 enheder (antal anslag inkl. mellemrum). Læreren sætter rammerne for arbejdet.** I arbejdet med historieopgaven skal der lægges vægt på:

- **kursisternes evne til kritisk og reflekteret at finde, udvælge, anvende og vurdere forskelligartet materiale**
- **faglig skrivning herunder anvendelse af citater, henvisninger, figurer, illustrationer m.v.**
- **fagets begreber og metoder.**

3.3. It

It og medier skal inddrages i undervisningen og anvendes **både** for at fremme kursisternes læringsproces, videreudvikle deres almindelse **og** for at opøve kursisternes kritiske sans i forhold til digitale medier, ressourcer og platforme. It anvendes som søgeværktøj til oplysninger om og undersøgelser af historiefaglige emner via internettet og andre databaser. Der lægges vægt på udvikling af kreativitet og systematik i søgningen, selvstændighed og metodisk-kritisk tilgang. It og medier skal inddrages i såvel skriftlig som mundtlig formidling af historiske problemstillinger.

3.4. Samspil med andre fag – Historie B

Undervisningen kan lægge op til samspil med andre fag med det formål yderligere at uddybe og perspektivere kernestoffet. I undervisningen inddrages kursisternes viden og kompetencer fra andre fag, som kursisterne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider.

3.4. Samspil med andre fag – Historie A

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det kan bidrage til det faglige samspil mellem fagene og i studieretningen. I undervisningen inddrages elevernes viden og kompetencer fra andre fag. Historiefaget indgår desuden i studieretningsprojektforløb i overensstemmelse med de regler, der gælder herfor.

I slutningen af 1.g udarbejdes en flerfaglig opgave i dansk og historie. Som en del af dansk-historieopgaven indgår en mundtlig evaluering af den afleverede opgave. Eleven præsenterer her sin opgavekonklusion samt overvejelser om valg af materiale, arbejdsproces og metodiske forskelle og ligheder mellem fagene. Der gives en samlet karakter og fremadrettet evaluering af opgaven og den mundtlige præstation, som medregnes i førstkommande standpunktskarakter. Som optakt til dansk-historieopgaven gennemføres et obligatorisk forløb i samspil med dansk med vægt på fordybelse i et historisk emne samt skriftlig og mundtlig formidling og relevante metoder i fagene. I forløbet skal også indgå et grundlæggende overblik over centrale historiske og litteraturhistoriske udviklingslinjer i Danmark, herunder overvejelser om periodiseringsprincipper.

4.1 Løbende evaluering

Gennem fremadrettet, formativ og individuel vejledning og tilbagemeldinger på faglige aktiviteter opnår eleverne/kursisterne undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i **det faglige standpunkt i forhold til både tilegnelse af viden, kundskaber, metodiske færdigheder og faglig refleksion.** I den forbindelse **inddrages aktiviteter, som stimulerer videreudviklingen af kursisternes historiske bevidsthed, og individuel og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen.** Grundlaget for evalueringen skal være de faglige mål. Den løbende evaluering tjener desuden til at **understøtte kursisternes selvevaluering og forståelse af progression i læringsprocessen.**